

Kun et forsøg

Kunstnergruppen Pro på Charlottenborg

PRO 63 er det første københavnske fremstød af en sammenslutning på 26 yngre malere under ledsagelse af en enlig billedhuggergæst: Gunnar Hossy. Man træder ind på åstedet, alle Charlottenborgs hovedsale og sidesalene mod gården, og man ved første øjekast få det indtryk — desværre ikke blivende — at her sker der noget løftende, at unge talenter kolonnevis har taget rummene i besiddelse. Nægtes kan det ikke, at friske anslag efter den herskende spontanismes opskrifter sender farveklange og farvetrymter ud i rummet på så godt som alle væggenne. Viljen er til stede hos de fleste af udstillerne til at forme træk i tidens ansigt. De er jo heller ikke ubeskrevne blade. Mange af navnene har man truffet tidligere på Kunstnernes Efterårsudstilling, på Sommerudstillingen eller enkeltvis i gallerierne. Men de har nu villet skabe et samlende forum »uden en på forhånd given linie og fri for officiel kontrol«. Videre hedder det i katalogets indledende ord, at »halvdelen af gruppen hvert andet år vil stille sig på omvalg og udstille sammen med andre malere og skulptører i det håb på denne måde at styrke udstillingen som et redskab for kunstens udvikling«.

En foranstaltning, som skulle modvirke stagnation og fremme noget levende.

DER begyndes på trapperepos'en med Ebbe Dyre Jarners abstraktioner, der har ydre mere end indre appel. Man hæfter sig i det følgende ved Frank Rubins ophængning af billeder malet på skiftende mate-

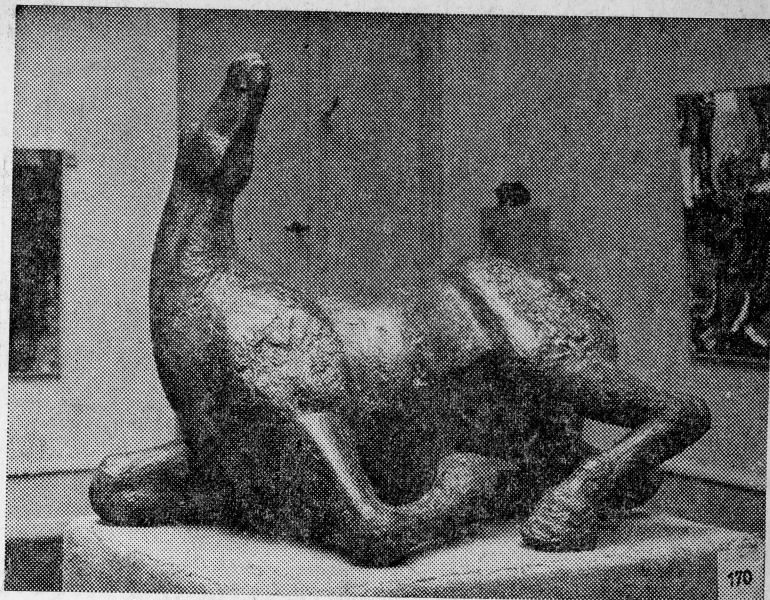
tet af blege ovaler på hvid bund. Viljefaste, men malerisk spinklerting.

Udstillingen får en markant dekorativ effekt i Niels Macholms hårdt opsatte selvportræt og i format vældige familie billeder, der vistnok i forhold til, hvad han maleder for år tilbage, må betegnes som en gang på stedet. Ved uregelmæssig sammenføjning af flere bemalede billedflader viser Roger Martyn Pring en slags hvad-man-kan-hitte-på-modernisme. Og hvor er resultaterne af Peter Nyborgs talent blevet af i hans ophængning denne gang?

Der er en vis vitalitet i Ole Bach Sørensens Cobra-agtige kompositioner, som dog lidt for meget er velkendte melodier. Bjarne Troelstrup synes med sine varme og åbne gule klange at være på vej til at realisere noget personligt. Hugo Rasmussen fabulerer nænsomt med blomster, stjerner og sole, Kai Lindemann med dybt mættede blårode klange og Niels Guttormsen med en stort anlagt struktur af farvede figurer og bevægede linier.

I Svend Danelunds »Glødende koks II« er der en koloristisk idé som må kunne udformes nærmere. Som grafiker er han nået længst.

MAN fæstner sig blandt Julius Jespersens billeder især ved »Skovbund«. Hans øvrige arbejder er ganske vist friere, men også løsere i formen. Et strejf af munterhed og naivitet i farvebehandlingen får man i Poul Lillesøes billeder. Kjeld E. Petersen arbejder med farvestoffet i svære lag, indtil det får en konsistens som lavamasser. Det er masker, forstenede, vingede eller flv-

Gunnar Hossy: Såret hest. Bronze.

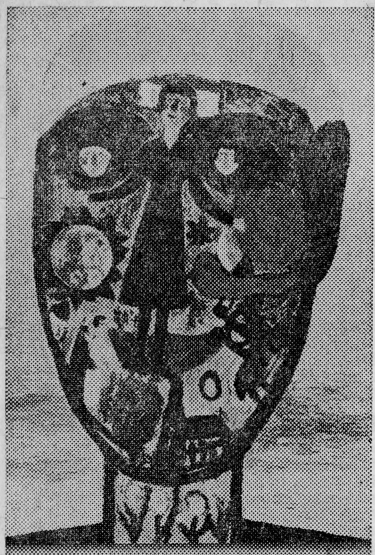
rialer, indfald og syner af en kapi-cios og flygtende karakter. »Det åbne«, »Det gråblå«, »Det sorte« (altsammen på aluminium). Den finest beherskede helhed møder man i »Det blå og røde« (på lærred) samt i enkelte akvarel-collager. Anne-Lise Rathsach udstiller en blå komposition fra 1961 og tre nye, endnu mere meditative og dæmpede billeder. De hører til det bedste på udstillingen. Men allerede i Preben Reiniches og Rudi Olsens ophængninger i samme sal ser man i store lærreder en art ydre virkningsfuld-hed, der er typisk for så meget af, hvad udstillingen i øvrigt byder på. Man er veltalende uden at have så meget at sige eller i hvert fald uden at få det sagt med et uforveksleligt personligt tonefald. En billedflade kan være sat op med et flot eller måske endda med et indædt greb uden at en kunstnerisk sandheds-søgen giver det bærekraft. Det er prisværdigt at tale tidens sprog, at være nogenlunde på bølgelængde med det eller det forbillede. Man må for så vidt også anerkende unge

vende trods stoffets dunkle tyngde. Her er en maler, som søger indefter, i dybden. Han er på vej. Peer Koefoed-Larsen former abstrakte visioner over sine naturoplevelser. Han har fundet sin egen form med udgangspunkt i Knud Aggers »stenbilleder«. Man kan hente gode oplevelser på hans vægge.

Med megen bevidst energi opbygger Gunnar Hossy sine dramatiske hestekompositioner. Han viser os det sårede, det på jorden styrtede, det lemlæstede eller det døende dyr. Som Wiig Hansens mennesker er disse heste symboler på en martret verden. Der er måske hos Hossy en fare for en vis stereotyp stivnen i formgivningen.

Alle lyspunkter taget i betragtning er Pro ikke blevet en overbevisende manifestation af, hvad der kunne fremme udviklingen i dansk kunst. Den er kun et forsøg.

JAN ZIBRANDTSEN

Niels Macholm: Selvportræt.

kunstneres trang til ideelt set at stå kollektivt last og brast. Men i kunstens bølgebevægelser, der strømmer fra menneskesindet til menneskesindet, er det vigtigste mål stedse kravet om kvalitet. Dertil må man nødvendigvis på denne eller anden måde nå frem.

Erik Jørgensens spontanisme fylder store lærreder, og Elmer Hemmingsholdt formår ved samspillet mellem mørke farvefelter mod lys grund at skabe velklingende kompositioner. Men det er ikke nok. I Tonning Rasmussens rejser masker i rigt varierede farver sig i rummet. Man befinder sig i fantasiens og ubevidsthedens forvirrede og suggestive overdrev. Stærk er den stilistiske kontrast til Poul L. Andersens nonfigurative liniekunst med sorte, knækkede liniestrukturer indeslut-